

čãpiti *svrš.* <prez. -*im*, pril. pr. -*ivši*, prid. rad. *čãpio/čãpila* ž> (19. st.)

△ *čãp* *uzv.*, *čãpati* *svrš.* <prez. -*ãn*, pril. pr. -*ãvši*, prid. rad. *čãpao/čãpala* ž>, *čãpãvati* *nesvrš.* <prez. *čãpãvãn*, pril. sad. -*ãjũci*, gl. im. -*ãnje*>, *čãpmui* *svrš.* <prez. -*nẽm*, pril. pr. -*ũvši*, prid. trp. *čãpnũt*>, *čãpiti* *svrš.* <prez. -*im*, pril. pr. -*ivši*, prid. rad. *čãpio/čãpila* ž>

◆ Ekspresivna tvorba nastala ukrštanjem mlet. *chiapãr*, tal. *chiappare* ‘ugrabit, uhvatiti’ i hrv. *čãpati* (v.).

◇ Skok I: 349, DEI II: 892.

čãla ž <G mn. *čãlã*> (19. st., pridjev *čãlav* od 18. st.)

△ *čãlaviti* *svrš.* <prez. -*im*, pril. pr. -*ivši*, prid. rad. *čãlavio/čãlavila* ž, prid. trp. *čãlavljẽn*>, *čãlavjeti* *svrš.* <prez. *čãlavim*, pril. pr. -*ẽvši*, prid. rad. *čãlavio/čãlavijela* ž>, *prãčãlav* *prid.* <odr. -*ĩ*>, *prãčãlavost* ž <G -*osti*, I -*osti/-ošču*>

△ *čãlav* *prid.* <odr. -*ĩ*>, *čãlavac* *m* <G -*ãvca*, V -*ãvce*>, *čãlavãcẽv* *prid.*, *čãlavjeti* (*čãlavjeti*) *nesvrš.* <prez. *čãlavim*, pril. sad. -*vẽci*, prid. rad. *čãlavio/čãlavijela* ž, gl. im. -*vljẽnje*>, *čãlavoko* *sr* *hip.*, *čãlavost* ž <G -*osti*, I -*osti/-ošču*>, *čãlãina* ž *augm. pejor.*, *čãlica* ž *dem. hip.*, *čãlo* *m* <N mn. -*e*>

◆ Balkanski turcizam (usp. rum. *chel*) od tur. *kel* ‘čelav’.

◇ Skok I: 351, Škaljić 187.

čãvãp *m* <G *čãvãpa*> (18. st.)

△ *čãvãpãci* *m dem.*

◆ Balkanski turcizam (usp. rum. *kebab*, ngrč. *kempãpi*). Posuđeno iz tur. *kebab* ‘na komade izrezano meso’, što je iz arap. *kãbãb*.

◇ Skok 356f., Škaljić 192.

čãlim *m* <G *čãlimã*> ‘orientalni tepih’ (17. st.)

△ *čãlimãr* *m* <G *čãlimãra*>, *čãlimara* ž, *čãlimãrstvo* *sr*, *čãlimãci* *m dem.*

◆ Zabilježeno i s naglaskom *čãlim* (ARj). Balkanski turcizam (usp. rum. *chilim*, alb. *qilim*, bug. *kilim*) iz tur. *kilim*, što je iz perz. *kilim*.

◇ Skok I: 358, Gluhak 185, Škaljić 193.

čãvrĩkati *nesvrš.* <prez. *čãvrĩcẽm*, pril. sad. -*ičũci*, gl. im. -*ãnje*>

△ *čãvrĩknuti* *svrš.* <prez. *čãvrĩknẽm*, pril. pr. -*ũvši*, imp. *čãvrĩkni*>

◆ Nije zabilježeno u ARj. Onomatopeja.

čãba ž <G mn. *čãbã*> (19. st.)

△ *čãbast* *prid.* <odr. -*ĩ*>, *čãbica* ž *dem.*

◆ Ekspresivno preoblikovano od bliskoznačnog *čuba*, od prasl. *čubã (rus. *čub*, polj. *czub*), v. *čuba*.

◇ Skok I: 361f.

čãcũrĩti (*čãcoriti*) *nesvrš.* <prez. -*im*, pril. sad. -*rẽci*, gl. im. -*rẽnje*>

△ *čãcũrĩn* (*čãcũrĩn*) *m*

◆ Nije zabilježeno u ARj. Onomatopeja.

čãd ž <I -i, G mn. *čãdĩ*> (15. st.)

△ *nẽpočũdan* *prid.* <odr. -*dnĩ*>, *nẽpočũdnost* ž <G -*osti*, I -*osti/-ošču*>, *pãčũdan* *prid.* <odr. -*dnĩ*>, *pãčũdnost* ž <G -*osti*, I -*osti/-ošču*>

△ *čãdljĩvo* *prid.* <odr. -*ĩ*>, *čãdljĩvac* *m* <G -*ĩvca*, V -*ĩvce*, N mn. -*ĩvci*>, *čãdljĩvãcẽv* *prid.*, *čãdljĩvost* ž <G -*osti*, I -*osti/-ošču*>

◇ *čãd* (ČDL, Senj); *čãd* (Vrgada)

□ *čãd* (RKKJ); *čãt* (Varaždin); *čãt* (Gola)

◆ Od prasl. *tjũdã ‘osjećaj, narav, običaj’ (stsl. *študã*, slov. *čũd*, rus. *pričũda* ‘raspoloženje’, češ. *čũd* ‘običaj’); tu je praslavensku riječ moguće protumačiti ukrštanjem osnova **tjut-* (v. *čũtjeti*) i **čũd-* (v. *čũdo*), ili neposredno disimilacijom **t...t* > **t...d* iz apstraktnih osnova *tjũb < *tevũis, od ie. korijena **tevwt-* (v. *čũtjeti*).

◇ Skok I: 367f., Bezlaj I: 90, Vasmer II: 436.

čãdorẽdan *prid.* <odr. -*dnĩ*> (18. st.)

△ *čãdorẽdno*, *čãdorẽdnost*, *čãdorẽde*

◆ v. *čũd* i v. *red*.

čũh (*čũv*) *m* “dah, dašak” <N mn. *čũhovi*> (16. st.)

△ *čũhmui* *svrš.* <prez. *čũhnẽm*, pril. pr. -*ũvši*, prid. rad. *čũhmuo*>, *čũhãti* *nesvrš.* <prez. *čũhtãm*, pril. sad. -*ãjũci*, gl. im. -*ãnje*>, *čũšãk* *m* <G -*ška*, N mn. -*šci*, G *čũšãkã*> *dem.*

◇ *čũh* (ČDL, Vrgada)

□ *čũh* (RKKJ); *čũh* (Varaždin)

čũk *m* <V *čũcẽ*, N mn. *čũkovi* *ekspr.* *čũci*> (18. st.)

◇ *čũk* (ČDL, Senj, Vrgada)

□ *čũk* (RKKJ); *čũk* (Varaždin)

◆ Imenica onomatopejskog postanja, s usporednicama samo u južnoslav. jezicima, usp. slov. *čũk*, bug. dij. *čũk*. U dijalektima je zabilježena i varijanta *čũk*.

◇ Skok I: 362f., Gluhak 185, Snog 92, Bezlaj I: 91.

čũp *m* <N mn. *čũpovi*> (17. st.)

△ *čũpãci* *m dem.*

◆ Balkanski turcizam (usp. rum. *chiup*, alb. *qyp*). Posuđeno iz tur. *kũp* ‘zemljani lonac’, što je od arap. *kũb* ‘posuda za vodu’.

◇ Skok I: 365, Gluhak 185, Škaljić 200.

čũrlĩkati *nesvrš.* <prez. *čũrlĩkãn/čũrlĩcẽm*, pril. sad. -*ãjũci/-ičũci*, gl. im. -*ãnje*> (18. st.)

△ *čũrlĩk* *m* <N mn. -*ĩci*>, *čũrlĩkãvac* *m* <G -*ãvca*, N mn. -*ãvci*>, *čũrlĩkãtũ* *svrš.* <prez. *čũrlĩknẽm*, pril. pr. -*ũvši*, imp. *čũrlĩkni*, prid. rad. *čũrlĩknuo*>

◇ *čũrlĩkã* (ČDL)

◆ Onomatopeja; u osnovi je dij. imenica *čũrlĩka* ‘pastirska viralna’ (Lika).

◇ Skok I: 366.

čũška ž <D L -i/-šci, G mn. -*šãkã/-ĩ*> (19. st., glagol *čũškãti* od 18. st.)

△ *ũcũškãti* *svrš.* <prez. -*ãn*, pril. pr. -*ãvši*, prid. trp. *ũcũškãn*>, *ũcũškãvati* *nesvrš.* <prez. *ũcũškãvãn*, pril. sad. -*ãjũci*, gl. im. -*ãnje*>, *ũcũšnũti* *svrš.* <prez. -*nẽm*, pril. pr. -*ũvši*, prid. rad. *ũcũšnũo*>

△ *čũš* *uzv.*, *čũškãti* *nesvrš.* <prez. -*ãn*, pril. sad. -*ãjũci*, gl. im. -*ãnje*>, *čũšnũti* *svrš.* <prez. -*nẽm*, pril. pr. -*ũvši*, imp. *čũšni*, prid. rad. *čũšnũo*>

□ *čũska* (Gola); *čũška* (Varaždin)

◆ Ekspresivna tvorba, bez jasnih podudarnosti u drugim jezicima.

◇ Skok I: 367.

čũtjeti *nesvrš.* <prez. -*tĩm*, pril. sad. -*rẽci*, prid. rad. *čũtio/čũtjela* ž, gl. im. *čũcẽnje*> (16. st.)

△ *nẽkočũtan* *prid.* <odr. -*tnĩ*>, *očũtjeti* *svrš.* <prez. *očũtim*, pril. pr. -*ẽvši*, prid. rad. *očũtio*, prid. trp. *očũcẽn*>, *prãčũtjeti* *svrš.* <prez. *prãčũtim*, pril. pr. -*ẽvši*, prid. trp. *prãčũcẽn*>, *prãčũcẽvati* *nesvrš.* <prez. *prãčũcẽvãm*, pril. sad. *prãčũcẽvũci*, gl. im. -*ãnje*>, *sũcũt* ž <I -i>, *sũcũtan* *prid.* <odr. -*tnĩ*>, *sũcũtmost* ž <G -*osti*, I -*osti/-ošču*>, *tãkočũtan* *prid.* <odr. -*tnĩ*>, *tãkočũtmost* ž <G -*osti*, I -*osti/-ošču*>

△ *čũt* ž <L *čũti* I *čũti* G, mn. *čũtĩ*>, *čũtjĩvo* *prid.* <odr. -*tnĩ*>, *čũtjĩvost* ž <G -*osti*, I -*osti/-ošču*>

◇ *čũtũ* (ČDL); *čũtũ* (Vrgada)

□ *čũtũ*, *čũtũ* (RKKJ); *čũt'ũ* (Gola); *čũtũ* (Varaždin)

◆ Od prasl. *tjutẽti ‘osjećati’ (stsl. *štũtiti*, polj. *cucic*, ukr. *ošcũšãty*); dublja je etimologija je sporna; prema jednom mišljenju, prasl. *tjutẽti je dobiveno pogrešnim dijeljenjem od glagola *ot-jutẽti + (s prefiksom **ot-*); usporednica bi bila lit. *jũsti* ‘osjećati’, ali u slav. jezicima glagol *tjutẽti nije posvjedočen. Druga je mogućnost da se radi o korijenu koji je u *čũti* (v.), s asimilacijom *čũ-t-jũ > *tju-tjũ, no u tom slučaju nije jasno podrijetlo sufiksa -*t-*. Naposljetku, moguće je slav. osnovu **tjut-* posve pravilno izvesti iz ie. korijena **tevwt-* koji je odražen u lit. *tautã* ‘narod’, stir. *tuãth* ‘pleme’. Premda je ta usporedba semantički nategnuta, prasl. *tjutẽti moglo je isprva značiti ‘ponašati se po običajima plemena (naroda)’, usp. lit. *taũsti* ‘dobiti narodni značaj’; prasl. *tjũdã (v. *čũd*) bila bi apstraktna imenica iz iste osnove.

◇ Skok I: 367f., Gluhak 185, Snog 95.